בית אהרן — לשבת חוה"מ

איתא במדרש. ויאמר משה אל י"י ראה אתה אומר אלי וכו' ואתה לא הודעתני. ולמעלה הוא אומר ויאמר י"י אל משה כו'. למערה שהיתה על שפת הים עלה הים ומילאה לא היה הים זו משם אלא מכאן ואילך הים נותן למערה והמערה נותן לים. אמר משה ראה שאין אתה יכול לזוז אהבתך מהם. ואתה לא הודעתני כו'. אמר לו הקב"ה כו' אמר לו משה נראה דבר מי יקום. מיד א"ל פני ילכו והניחותי לך. עכ"ל:

ונוכל לומר. עפ"י פשוט כי כתיב ודבר י"י אל משה פנים אל פנים כאשר ידבר איש אל רעהו. כי כשמדבר איש את חברו אזי שניהם מדברים זה לזה. והדיבורים של שניהם נלקח משורש אחד ומתייחדים יחד בהבל פיהם כמו המערה הנ"ל. וזהו ודיבר י"י אל משה פנים אל פנים שנתייחדו פנים בפנים. וזהו שאמר לו פנ"י ילכו והניחותי לך. היינו כשילכו פני כמבואר ויתקשרו בשורש פנים בפנים אזי והניחותי לך. לשון נחת. שיהי' לך מנוחה. כי אצל משה כתיב ותחסרהו מעט מאלקים שכל המ"ט שערים השיג משה אבל שער החמשים לא השיג. ולזה כל זמן שלא השיג שער החמשים לא הי' לו עדיין מנוחה כי כמו שיש מ"ט שערים טהור כן יש מ"ט שערים להיפך. אבל כשיהי' פני ילכו וישיג מדרגת שער הנו"ן אשר שם כולו טהור ומשם נשפע מקור החיות והתענוג אז והניחותי לך. היינו יהי' לך מנוחה. וזו המדריגה לא השיג משה בשלימות עד אחר הסתלקותו ולזה נקרא המקום שהוא טמיר וגניז בו הר נב"ו נ' בו ששם השיג שער הנו"ן כי שם התקשר עצמו בחי החיים ובא לתענוג הרוחני האמיתי וזה נקרא עולם החירות. חרות על הלוחות. א"ת חרות אלא חירו"ת. והשיג שם שם שער הנו"ן כי שער הנו"ן נקרא מקום שהוא כולו תענוג אמיתי. ולפ"ז נוכל לומר ע"פ רוכב שמים בעזרך ובגאותו שחקים. ולכאורה הוא תמוה מאי נ"מ בין שחקים לשמים. גם מהו עזרך וכי שייך עזר להקב"ה. אך באמת הפשט הוא כך. שמים נקראים האבות והאבות הן הן המדות. וזהו כ"ז שהוא בתוך המדות אזי בעזרך צריך להעזר שלך היינו המעש"ט והאהבה והיראה של האדם וזהו עזר להקב"ה שמשפיע לישראל כל טוב ע"י המדות. ובגאותו שחקים כי שחקי"ם הוא מלשון בגדים שחוקים ובלוים וזהו ובגאותו שחקי"ם. כי כשהוא בא למעלה מן המדות. ובא לשער הנו"ן שהוא נקרא גאו"ת. וזהו שאמר משה אשירה לד' כי גא"ה גא"ה. ות"א ארי אתגאי על גיותניא. וזהו ד' מלך גאות לבש. הפורפירא שלו גאות. וכשהוא בא לזה המדריגה ומתקשר עצמו בחי החיים יכול הוא להעלות כל המדריגות התחתונות שנקראים שחקי"ם לשרשם ולהמתיק אותם ובא לעולם החירות וא"צ לשום עזר וזהו על ישראל גאותו ועוזו בשחקים:

איתא במדרש. שלשה המה נפלאו ממני. זה פסח מצה ומרור. וארבעה לא ידעתים אלו ארבעה מינים שבלולב. ע"כ

ונוכל לומר עפ"י פשוט נ"פלאו הוא ל' פלא היינו משמע שידיעה והשגה יש לו בזה אבל הוא אצלו פלא. וזהו פסח מצה ומרור. וארבעה לא ידעתים. שאין לו בזה שום ידיעה והשגה כלל וזהו ארבעה מינים שבלולב. כי באמת משרע"ה לא השיג זאת ופשיטא ששלמה המלך ע"ה לא השיג:

איתא במדרש. פנה אל תפלת הערער ולא בזה את תפלתם. ביקש דהמע"ה עכשיו שאין להם לישראל לא מקדש ולא כהן ולא מזבח לא תבזה את תפלתם. תכתב זאת לדור אחרון. מכאן שהקב"ה מקבל שבים. ועם נברא יהלל יה. שנעשים בריה חדשה. מה להם לעשות ליקח לולב ואתרוג ולקלס להקב"ה. וזהו ולקחתם לכם ע"כ:

ונוכל לומר כי באמת הוא תמוה מה דאיתא בגמרא במקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד. למה הוא כך. רק לפי המדרש הנ"ל נוכל לתרץ כי מי שעושה תשובה באמת ובלב נשבר עד שמגיע לבחי' הנקראת תשובה אזי הוא נעשה באמת בריה חדשה כי ע"י התשובה הוא מעלה את כל הניצוצות שנפלו בעמקי הקליפות ומעלה אותם לשרשם ונעשה מהם נשמות קדושות ובורא בריה חדשה ונקראים נשמות חדשות. וזהו תכתב זאת לדור אחרון. כי כשישראל עושין תשובה בר"ה ויו"כ ומוסרין עצמם באמת על קידוש שמו יתברך אזי הם נעשים אח"כ בריה חדשה והם נקראים דור אחרון. ועם נברא היינו העם שנבראים אחר ר"ה ויו"כ ע"י התשובה ונעשים בריה חדשה יהלל יה. מה להם לעשות ליקח לולב ואתרוג. היינו ליחד עצמו ולבו ומחשבתו וכל הבחי' שלו הנקראים ד' מינים שבלולב להקב"ה בעת שמקיים מצות לולב. וגם בכל עת ובפרט בהושענא רבה צריך מאד לעשות תשובה בעת חביטת הערבה שבעת ההיא הוא גמר חתימה. וצריך האדם מאד לעשות תשובה לפני הקב"ה ועי"ז הוא בורא בריה חדשה. כידוע כי ערב"ה גי' זר"ע וגי' עז"ר. כי צריך לכוון בעת חביטת הערבה להמתיק ה' גבורות ושיעשה כולו חסדים וזהו ח"ביטי חביט ולא בריך. גי' ט"ל וזהו ט"ל של תחי'. שהוא מעלה ע"י תשובה שלו בחי' העלאת מ"נ ואח"כ מקבלת מ"ד ומזה נעשה בריה חדשה וזהו ועם נברא יהלל יה. היינו עם שנברא ע"י התשובה יהלל יה. כללו של דבר מאד מאד צריך האדם לעשות תשובה בר"ה ויו"כ וסוכות ועי"ז יבא למדריגה הנקרא' תשובה עליונה ושם הוא נקרא בריה חדשה. כי ע"י התשובה הוא בורא נשמות חדשות ומתמתקין כל הדינין ומייחד כל הבחי'. אשר לזה נקרא תשוב"ה תשוב ה' ונעשה יחוד גמור. וזה נקרא בריה חדשה. וזהו דאי' במדרש ולקחתם לכם ביום הראשון לחשבון עונות כי אחר ר"ה ויו"כ נעשים ישראל בריות חדשות ע"י התשובה שעושין. והקב"ה מכפר להם עונותיהם. וזהו ולקחתם לכם כו':